

Sharkavirus: Maatregelen en beheersing

Probleem

Het Sharkavirus (*Plum pox virus*, PPV) is de meest destructieve virusziekte in steenfruit. Vruchten van besmette bomen zijn duidelijk slechter van smaak en hebben een lager suikergehalte. Ze zijn daardoor ongeschikt voor consumptie. Beschadigde vruchten vallen voortijdig op de grond, waardoor de opbrengst lager is.

Oplossing

Bomen die besmet zijn met PPV kunnen niet worden behandeld, daarom is het toepassen van preventieve maatregelen de enige effectieve methode om de schade te beheersen. Het planten van gecertificeerd virusvrij materiaal is daarom essentieel. Het telen van resistente rassen helpt de verspreiding van PPV-infectie in de boomgaard te voorkomen.

Toepassingskader

Thema

Gewasproductie, steenfruit

Trefwoorden

Virusvrij gecertificeerd plantgoed, vruchtkwaliteit, smaak

Context

Kersenproductiegebieden, gematigde gebieden

Toepassingsmoment

Aanplant van de boomgaard

Periode van impact

Vegetatieve periode, levensduur van de boomgaard

Voordelen

De teelt van PPV-resistente rassen in combinatie met PPV-resistente onderstammen verbetert de economische en financiële rentabiliteit van de fruitteelt.

Praktische aanbevelingen

- **WAARDPLANTEN:** Alle steenfruitsoorten. PPV infecteert vooral pruimenbomen. Abrikozen, perziken, nectarines, en zoete en zure kersen kunnen door verschillende virusstammen worden besmet.
- **SYMPTOMEN** van de Plum Pox Virus ziekte:
 - Op bladeren: Ringvormige chlorotische vlekken, meestal diffuus, heldergroen (foto's 1 en 3)
 - Op vruchten: Misvormingen, ring-, lijn- of pokkenachtige inzinkingen of verschrompeling van de vruchten (foto 2).

Foto 1: Chlorotische ringvormige vlekken op pruimenbladeren. Foto: Radek Vávra, VSUO, CZ.

Foto 2: Vervorming op de vruchten. Foto: Gabriela Schlesingerová, UKZUZ, CZ.

Foto 3: Symptomen van PPV-infectie op abrikozenbladeren. Foto: Radek Vávra, VSUO, CZ.

- **SCHADE:**
 - Vruchten hebben een lager suikergehalte, zien er slechter uit en zijn ongeschikt voor de verse consumptie.
 - Vruchten vallen voortijdig op de grond en de kwaliteit en opbrengst van de vruchten is lager.
 - Geïnfekteerde bomen hebben een lagere assimilatie als gevolg van chlorotische vlekken, en de groei-kraft is minder.
- **ZIEKTEOVERDRACHT:**
 - PPV-schade treedt vooral op na het planten van besmet plantmateriaal.
 - Het virus wordt verspreid door bladluizen in boomgaarden.
 - Vegetatief, vooral door vegetatieve voortplanting (enten).
 - PPV kan ook worden verspreid tijdens het snoeien van bomen via niet-ontsmette snoeiapparatuur.
- **BESCHERMING:** Er bestaat nog geen behandeling tegen PPV, dus de toepassing van preventieve maatregelen is de enige doeltreffende manier om de ziekte te bestrijden. Directe bestrijding vermindert alleen de daaropvolgende virusverspreiding.
 - **PREVENTIEVE MAATREGELEN:** Gebruik gecertificeerd virusvrij plantmateriaal en teel resistente rassen die zijn geënt op resistente onderstammen, om de bomen volledig te beschermen tegen PPV-infectie. Koop geen bomen die buiten de Benelux zijn vermeerderd.
 - **DIRECTE MAATREGELEN:** Vernietig alle aangetaste bomen en bestrijd bladluizen (de vector van PPV-overdracht) om de verdere verspreiding van PPV in de boomgaard te verminderen.
- PPV-resistente pruimenrassen zijn: Jojo, Jofela, Joganta, Jolina en Moni.
- PPV-resistente pruimenonderstammen zijn: Docera 6 en Dospina 235.

Meer informatie

Verder lezen

- Hartmann, W., Neumüller, M. 2013. De volgende generatie Europese pruimencultivars resistent tegen Plum pox virus. Acta Hort., 985, 149-154 (Engels)
- Neumüller, M, Muhlberger, L, Siegler, H. 2013. Nieuwe onderstammen met resistentie tegen pruimenpokkenvirus voor Prunus domestica en andere steenfruitsoorten: De Docera en Dospina onderstamserie. Acta Hort. 985, 155-165. (Engels)
- Hartmann, W. Sharka-Resistente pruimenhybriden en -rassen van het pruimenveredelingsprogramma in Hohenheim. Proceedings of the Latvian Academy of Sciences. Section B. Natural, Exact, and Applied Sciences, vol.73, no.3, 2019, pp226-231. (Engels)

Weblinks

- [Plum Pox Virus](#), PennState University Extension
- Kijk op het [Organic Farm Knowledge](#) platform voor meer praktische aanbevelingen.

Over deze praktijksamenvatting

Uitgever: Onderzoeks- en kweekinstituut voor pomologie Holovousy Ltd
Holovousy 129, 508 01 Hořice, Tsjechië
+420 491 848 205, info@vsuo.cz
www.vsuo.cz

Auteurs: Radek Vávra, Jiří Kaplan, Gabriela Schlesingerová,
Lukáš Maryška

Contact: radek.vavra@vsuo.cz

Vertaling en aanvullingen Nederland: Delphy

Review: Ilsa Phillips (IFOAM Organics Europe), Lauren Dietemann (FiBL).
Permalink: organic-farmknowledge.org/tool/45928
Projectnaam: BIOFRUITNET- Boosting Innovation in ORGANIC FRUIT production through stronger networks
Projectwebsite: <https://biofruitnet.eu/>
© 2023

